

A VJLAGPOMPAS DICHÖ-

4636. SEGNEK SIETSEGE, Lib.

9 part. 1. part. Pauli AZ AZ Kézir.

ATEKENTETES, ES NAGYSAGOS

Hung. o. t. 330.0. MAGYAROKEREKI

GROFF RMK I. 1242.

ERDÖDY

SANDOR,

MONOZLOHEGYENÉK, ES VA-

RASD VARMEGYENÉK FŐJSANNYA,

CSZASZAR, ES KORONAS KIRALY URUNK Ö FÖL-

SEGE BEIAROA, KOMORNIKIA KE

SERVES DICHERETE.

MELLYEL

Régi Eleinek szokot Temetőhelyére,

az elmult 1681. esztendőben, Sz. ANDRAS HA-

VANAK 18. napián, Szombatheli Sz. MARTONI

Pater Dominikánusok Templomában,

A tisztelendő Telekesi István, Sz. ALBERTI

PRÆPOST, és Györi Kanonak élő nyelvvel

készerte.

NYOMTATTATOTT,

Béczen Cosmerovius Christoff János, ö Fölsége

könyvnyomtatója által, 1682. 18. Januarij.

3.

TEKENTETES, ES NA-
GYSAGOS GROFF

C S A K Y
CHRISTINA

ASZSZONNAK,
A NEHAITEKENTETES, ES
Nagyságos Magyarokeréki Groff ER-
DÖDY Sándor meg-hagyiot özvegyének, nékem
bőchiülettel valo Aszszonyomnak ő Na-
gyságának.

*Z el mult napokban bizonyos dol-
gaimtul , s-együtt Elötem-lároimnak is
parancholattyátul vífeltet-vén, kénszerét-
tettem Györé egyke vessé alá rándulnom:
Holot kötelelsségem szerént régi bizodal-
mas Uramnak Pátronusomnak , à Tisztelendő Telekefi
A 2 István*

István Sz. Alberti Prapoſt Uramnak Házához be ſzál-
ván, az ő kegyelme több iráſi Köszti történetből akadék. a
Nagyságod Szerelmes Ura nak, boldog emlékezetű Néhai
Groff Erdödy Sándornak keſerves dicſéretire, s- balálos
predikációyára. Mely, a mint a Nagyságod nekem méltan
Káplányának küldöt böcsületes leveleiből érttettem,
a Sz. Mártonyi Péter Dominicanusok Templomában az
el mult 1681. Eſztendőben, Sz. András Havának 18.
napján el feleithetetlenül Nagyságodat megh ſzomorította.
Mellyet látván, eſzembe iuta a Nagyságod kéréſe, mellyet
én noha mind eddig is parancholatnak tartottam, hogy a-
zon munkának, és szerelmés Ura Dicſéretinek világof-
ságra hozásában kinyomtatattásában fáradnék. De meg
köl vallanom Nagyságos Aszszonyom, hogy noha minden
tehetségemmel, s- mind gyakor iráſim, s- mind más bi-
zott io Akaroim által azon voltam, s- igyekeztem, hogy
azon ſſtenben el nyugodott Szegény Urnak ezen élő nyelv-
vel mondot dicſéretit Kezemhez vévén, Nagyságodnak
iráſa szerént aſtot nyomtatásban Kibocsátván Nagysá-
godnak ily cekély, s- talánd nélkül is kedvetlen, és szomo-
ru munkámal kedveskedhetném, de mind eddig is szerét
nem tehettem. Meg vallom aſt is Nagyságos Aszszony-
om, hogy ezen alkalmatoſſágai ſfélve nyoltam hozzá, tud-
ván, s- alkalmas üdöktül foghva tapasztalván, mely
degen volt ő Kgme eleitül foghva az ily Predikati-
ók világoságra kiadásában. Mind- azonáltal ha csak
szemfűlſzégemnek, s- nem vakmerőſzégemnek fogja ő
kgme

kgme tulajdonétani ezen talánd bátor czelekedete-
met, oly reménſégben vagyok, hogy bocsánando lészen e-
zen vétkem, ieſſſül megh értvén, hogy nem az én bá-
torságom, hanem Nagyságodnak szerelmes Férjéhez, s-
kedves Urához régi tiszta ſzeretetinek ezel is megh bi-
zonyétáſa volt oka ezen munkámnak Melyben ha miſo-
gyatkozás találtatik, Nagyságodtul is bocsánatot várok
maradván.

Nagyságodnak

Iſten imádo legbkiffebb Káplánnya

Páhy Pál, Béczen Pazmania-
nomban tanulo Pap.

A 3

Nem

Quid Cervus? Rota quid? Vexilla? Aquilæq;? quid Arma?
 Quid Cassis? fugiunt tempore, sicut aqua.
 Solâ Columna diu, stellis, & firma Coronis
 Permanet, æternos intuitura Dies.

Nem mi Eleinktől vet gazdagság, és rész,
 Nem á Sas, sem Szaryas, sem á Fegyveres kéz;
 Hanem á io erkölch, kinek Korona kész
 Örök dichőséget minnyaiunknak szerez.

Omnes morimur, & quasi aquæ dilabi-
 mur in terram. 2. Reg. 14.

Minnyáian meg halunk, és mint á vi-
 zek el folyunk á földbe.

Maz Isteni bölcheséggel föl-
 ékeséttet, és valamint á régen el-
 mult haydani, úgy á ielen valo, és
 annak utánna sokára következő
 dolgoknak minden hivságát egy
 sommában szemelöt viselő Tekua-
 béli Aszfzoni állatrul emlékeztvén á szent Irás, ie-
 les szókkal, rendesigékkal, iria le ánnak bölch ta-
 lalmánnát, és okos czelekedetit: á ki látván Dá-
 vid királynak az önön maga tulaydon fia Absolom
 ellen föl lobbant tüzes haragjának lángyát, és e-
 mellet tudván á minden pompás világi dichőség-
 nek sebes foltát, el tökélli, el végzi ugyan maga-
 ban, hogy Dávid eleibe mennyen, de nem kitfinel-
 me.

me farasztással, elme töréssel gondolkodik, mit köllesek á király előtt czelekednyi, s-mondanyi, hogy mind annak föllobbant tüzes haragiának lángját meg olthassa, s-mind e világi pompás dichőségnek, hirtelen, és szemlátamást elmulando változását, s-sebes foltát ki ielenthesse.

Vége a fok gondolkozás, s-fő törés után, Joáb-nak Dávid király hadi Feiedelmének tanásábul, szomoru fekete gyászban, és fok időtül fogva titkon tartott régi özvegy köntösében föl öltözvén, keferüsögre formált orczával, le fügeztettfövel, lassu lépéssel be megyen á királynak belső Palotáiban, és meg látván annak királyi pompáit, fényes nagy, Udvarát, és még eddig, csak fül hegygel hallott, de nem látott királyi dichőségét, nem kevesé magában meg döbenvén, arcfúl á földre burul, és á királyt kezdi tisztelni, és imádni; mely után valamennyre meg pihenvén, és magának uyiab bátorságot vévén, valamint böszokkal, ugy nagyon föl háborodott szüvel, s-bus lélekkel kezdi á király előtt minden nyomoruságos igyét, és ebbül szármozott keferüségét elől számlálnyi, és hogy annál könnyebben, mind, föl tett szándékát, s-mind Joáb paranczolatyábul magára válalt követségét végbe vihesse, és nem csak á királynak Dávidnak emlétet haragiát le czöndeséthesse, de egy nyomban, á világnak minden pompás dichőségének hirtelen el

el mulando változását is ki-ielenthesse, szivének mélyly zokogási, és orczáian ágoslak sebesen le, folo könyv-hulatafi után, ezekkel á mindé kemény meg átolkodott szivet lágyéthato igékkal feiezi be á király előtt mind beszédét, s-mind keferüségét: (a) *omnes morimur*, *¶ quasi aqua dilabimur in terram*. Minnyáian meg halunk, és mint á vizek el folyunk á földbe.

Akaria hictő á bölcsh Afzszony mondani; ah! fölséges király, és ennek az el mulando árnyék világ-nak minden Lakosi, ugy veszem én ezemben, s-ugy látom, mind á te, s-mind más fokaknak dicsőséges példáiábul, hogy á fölséges Isten igen nagyá tette, igen nagyra emelte az Embert, nagyá tette, s-igen nagyra emelte, nem csak akkor, midőn, mindén bölcsh találmañyit, s-czodálatos alkuťmañyit, egyedül annak kedvére fordétotta, feie fölöt ákerék kék eget föl vonta, astot nappal, és holdal, ragyago Czillagokkal, buidoso Plánétákkal, mint valami meg böcsülhetetlen drágo kövekkel, kedvéért föl ékesétette; nagyá tette, nagyra böcsülötte, nem csak akkor, midőn á földet á vizektül el válloftván, astot lábai alat meg erősétette, és ast minden féle oktalan állotokkal, és barmokkal szolgálattyára be töltöttö; á folyo vizeket, és á nagy álo Tengert, nem csak fok féle halakkal, de fok

B

drága

(a) 2. Regum 14.

drágagyöngyökkel, kövekkel az Ember alkalmatosságaért meg gazdagította: igen nagyá tette, igen nagyra emelte, nemcsak akkor, midőn mindeneket illy rendessen, illy bölchen el készítettén, annak utánna, nem csak egy parancsola szavával, mint a több hat napi munkáját, hanem a Szent Háromságnak, mint egy egyövé való tanácskozással annak teremtetését magában el végezte: nemcsak akkor mondtam, hanem leginkább akkor, midőn maga a mindenható Isten, Sárt, agyagot vévén, maga kezeivel formálván, az ő szent Lökét reá lehellé, meg elevenété, diczőségel, és böchülettel meg koronázá, és minden más alkutmányinak, minden teremtetett állatnak Urává, Fejedelmévé, és királlyává tévé. De mind ezekben, hogy az Ember az ő utolsó boldogságát ne helyheztesse, ő fölséges király! ő ti minnyáian, kik illy nagy dichőségben gyönyörködtek, vélitek, mind ezeknek a fölséges Isten minémü végét, céllyát, és, határát vetette? higyétek ugymond a bölch aszszoni állat, hogy nem más, hanem est a szomorú, és keferves változást, hogy mind enni böcsület, méltóság, és dichőség után, Omnes morimur, & quasi aquæ dilabimur in terram, minnyáian meg halunk, és mint a Vizek el folyunk a földbe, és midőn ingyen sem vélnénk, ingyen sem gondolnánk, akkor el enyészünk.

Mely

Mely bölch aszszoni állat mondását midőn én emlétem, úgy veszem eszemben, s-ugy látom, hogy az én keferves Halgatoim már is által értettek, hova célozok, mit akarok annak bölch mondásával, és a földbe sebesen be folyo vizeknek hasonlatosságával: mert noha szomorú, és keferves dupla gyászal be buréztatott ugyan, és szemünk elől valamenire el reytetett a Tekéntetes Magyarokérki Groff Erdödy Sándor Montis Claudy (avagy, hogy magyarosabban szollyak) Monozlo Hegyének, és Varasd Vármegyének örökös fő Ispánnya, Császárs, és koronás király Urunk ő Fölsége komornikia; de nem úgy reytetett el, nem úgy buréztatott bé, hogy ne látnánk, s-keferveffen ne szemlélnénk, valamint a sebesen folyo Vizeknek (melyeket régi Uri cimmes Paiszán ielül vívelt) úgy az ő életének meg gátolhatatlan sebességét valakik keferveffen hallottuk, és láttuk, mely hirtelen, mely sietséggel életének leg jobb idejéb, csak szintén 37. esztendő korában, a ielen való 1681. esztendőben, Pünkösöd Havának 18. napián, fokaknak ugyan, de leg-kiválképpen Meltóságos Uri Attyafinak szomorúságára, hiv Szolgainak szánokodására, szerelmes Házas társának pedig, Tekéntetes, és Nagyságos Groff Csáky Christinának neveletlen Arvaival együtt, nem kirtsiny keferütségére, mindeneknek szemek elől, valamint hirtelen, úgy véletlen el enyészék.

B 2

Kinek

Kinek ily hirtelē, és véletlen el enyészefszébüla-
kalmatoságot vévén, és est á föl tett szomorú igék-
kegyben foglalván, csak úgy akarok én szolla-
nom ez szomorú órában ennek á Tekéntetes Groff
Urnak, mind Istenes maga viseléséről, s-mind ré-
gi méltóságos, s-Országunkban mélyen meggyö-
kerezett, és sok felé dichőségesen ki terjedett fāmi-
liáiáru, mind Hazánkban, s-mind Hazánk kívül
dicséretes, s-örök emlékezetet érdemlő viselt dol-
gairul, hogy együtt, az én k. H. lölki épületekre
nézve azt is meg muraßsam, minémü rövid, s-vál-
tozando legyen ennek á Világnak minden pom-
pás dichősége, és ebben az Embernek élete, és
hogy semmi örökösse ebben meg nem marad, fön
nem tartatik álhatatossan semmi, hanem csak egy-
edül á io erkölch, kit az Istenes élet ékesét, és á io hir-
név, kit á szép dicséretes czelekedetek szereznek, és
készetének. Azombán kérem az én keserves Hal-
gatoimat, ne szánnyákegy kis békeséges türesek
az halgatásban.

MInd az árnyék Világnak pompás hivságáru,
s-mind á gyarloság alá vettetett embernek rö-
vid, és hertelenséggel el folyó napiáru gondolkod-
ván, nem csak á Pogány Bölchek, de önön maga is á
szent Irás, és annak magyarázó Doktori, mivel
mind á kettőben az egy hirtelen való változásnál
semmit egyebet alhatatost nem látnak, nem talál-
nak

nak, mind á kettőnek fokképpen mutogatják s-
cégérezik álhatatlanságát, és egy nyomban, egy
állapotban megmaradhatatlan hivságát. Innen
némellyek á szent Doktorok közül á királi Profē-
tával szent Daviddal, csak el mulando árnyéknak,
sőt semminek mondgyák, és nevezik, á ki mind e
világnak hivságáru, s-mind az Embernek rövid
életéről azt mondgya: (a) *Dormierunt somnum su-
um omnes Viri divitiarum, & nihil invenerunt in
manibus suis*, el fogyván életek, ki alutták álmo-
kat minden gazdagságnak Férfiai, és semmit nem
találtak kezekben. Némellyek ugyan azon szent
Daviddal csak el mulando árnyéknak mondgyák:
(b) *Homo vanitati similis factus est, dies ejus sicut
umbra pratererit*. Az Ember hasomlová let á
hivsághoz, aző napiai mint az árnyék el mulnak.
Mások szent Jobbal, á hirtelen el hervado mezei
virághoz hasonléttyák; (c) *Homo natus de Mu-
liere, brevi vivens tempore, qui quasi flos egredi-
tur, & conteritur, & fugit velut umbra, & nun-
quam in eodem statu permanet*. Az Ászszontul szü-
lettett Ember, rövid ideig élén, sok nyavaly-
ákkal el telik, ki mint á virág kinyílik, és el nyo-
matattik, és el fut, mint az árnyék, és soha azon
állapotban meg nem marad. Mások azon szent
Jobbal szároz fa levélnek, töredék pozdoriának,
B 3 mellyet

(a) *Psal. 75.* (b) *Psal. 144.* (c) *Job. 14.*

mellyet à szél el ragad nevezik mind á kettőt, á ki így panaszkodik: *Job. 13. Contra folium, quod vento rapitur ostendis potentiam tuam, et stipulam siccam persequeris*, á fa levél ellen, mely á szélűl el ragadtatik mutatod hatalmafságot, és á száraz pozdorját üldözöd.

Ezeket olvasván á szent Attyák, ök sem tartnak többet, sem á Világnak pompás hivsága, sem az Embernek rövid élete felöl. Szent Hieronymus mind á kettőt á Sasnak sebes röpüléséhez hasonlítja. sz. Gergely el-száradot szénának mondgya: Arany száiu sz. János sz. Jobot követvén á gyors pállya futohoz hasonlonak mondgya: sz. Félix talán á föl vet igékre célozván, sebesen folyo Viznek nevezi: Végre Názaryánzénomi sz. Gergely, hogy leg alább valami szint, föstéket adgyon mind á kettőnek, másképpen iria le. *Quid aliud est Mundi hujus felicitas omnis, et vita nostra? quam temporis ludibrium, navis in mari vestigium non relinquens, pulvis qui à vento rapitur, ros matutinus, et quod his minus est, sola vanitas.* Vallyon ugyan mond, miczoda más á világnak minden pompás dichösége, és az embernek tellyes élete? hanem az üdőnek czufia, iátékia, á tengeren sebesen által menő haio, kinek nyomdokát nem láthat; por és hamu, mellyet á forgo szél el hint, el ragad; reggeli harmat, és á mi, mind ezeknel kevessebb, csak egyedül hivság. Ide

Ide célozot, est akarta ielenteni ugy tetfik bölch Salamon is, á ki minek utánna, az alatsón isoptul fogva, á ki á falbol ki iö, á magas (a) Cedrus fáigh, ki á Libanusban föl nevelkedik, á mint a Sz. Iras bizonyítja, mindenekről bölchen vetekednék, és mindeneknek tulaydonságit, s-titkos természetit le írná: töb gyönyörüséget, és állandóságot reménlvén á világnak pompás dichöségében, és életében, minden gondolatit, és bölch mesterségét arra kezdi fordítani á mint önön maga szol: hogy azokban valami állandóságot lelvén, találván, telhetetlen érzékenséget be tölthesse, és azokban fárat elméiét meg nyuktathassa. Delátván, á mint maga meg vallyá, (b) *nihil permanere sub sole*, hogy semmi meg nem marad á nap alatt. látván miképpen az erős keretet Városok idővel el pusztulnak, az országok, nagy birodalmok mikképpen (c) *Transferuntur de Gente in Gentem, et de Populo in Populum alium.* által vitetnék eggyik nemzetsegről á másikára, és egy népről más népre; látván miképpen meg kevesednek, söt el fodnak az hatalmas Fejedelmek, kikről ugyan panaszkodva tudakozdik Baruk Proféta: (d) *Ubi sunt Principes Gentium, et qui dominantur super bestias, quae sunt super terram? qui in avibus Caeli ludunt? qui argentum thesaurizant et aurum, in quo confidunt homines, et non est finis acquisitionis eorum?*

(a) 3. Reg. 4. (b) Eccles. 2. (c) Paral. 16. (d) Baruch 3.

eorum? Hol vadnak a nemzetek Fejedelmi, és akik a földön való Vadakon uralkodnak? akik az égi madarakkal iátsodoznak? akik ezüstöt gyöjtnék, és aranyat, melyben az Emberek biznak, és nints vége az ő gyöjtéseknek? meg felel azon Proféta magának. *Exterminati sunt, & alij loco eorum surrexerunt.* Ki gyomláltattak, ki gyökereztettek, és mások támottak ő helyekbe. Látván toáb, hogy elfottak, a fok birodalmak, meg kevesedtek az erős Férfiak, meg szüntek az hatalmas királyok, és Monárkák, és a mint Sz. David bizonyította:

(a) *Perijt memoria eorum cum sonitu*, zöngéssel, Dob, Trombita harfagással mult el az ő emlékezetek. Mind ezeket mondám, látván az előb emletet, bölcsh Salomon, és mind ezekben, az egy álhatatlanságnál más semmi álhatatoságot nem találván, végre ugyan kételenéttetik föl kiáltani, midőn így szól: (b) *Vanitas Vanitatum, & omnia vanitas*, hívságok hívsága, és minden világi dichőség, kéncz, és gazdagság, minden erőtség, szépség, és ékesség, minden hatalom, vagy birodalom, hirtelen, csak nem egy szempillantásban el mulnak, el enyésznek, fémivé lesznek, midőn: *Omnes morimur, & quasi aqua dilabimur in terram*, minnyáian meg halunk, és mint a vizek, be folyunk a földbe.

Mind

(a) *Psal. 9.* (b) *Ecclef. 12.*

Mind ezeknek toáb való meg erősítésére könnyen találnék én, valamint erős, szintén úgy világos példákat, de, ah szerenchtelenség! úgy látom, úgy veszem észembe akaratom ellen is, hogy nem igen szükség énnékem ezekért meszi fáródnom, mert közellyeb is talállok, midőn az előttünk le tétetett Tekéntetes Magyarokeréki Claudius, avagy Monozlo Hegyének, és Varasdi Vármegyének örökös fő Ispánniára, Császárs, és koronás király Urunk ő Főlsége komornikiára, Gróff Erdödy Sándorra kényszerettettem könyben lábbot szemeimet fordítanom: aki mind enny méltóságos nevek, és ékes titulufok után, fok száz példa helet, ez előtt hat holnappal, maga példáiával előnkbe adta, meg bizonyította mind ezeket, sőt Salamon Sententiájának, mondásának, melly helyyes, s-eggyütt igaz is legyen, hogy minden fríség, és ékesség, minden szépség, és világi dichőség, minden erőtség, hatalom, és birodalom nem más, hanem Vanitas Vanitatum, & omnia vanitas, hívságoknak hívsága, és minden hívság magát ugyan aláya irta, és hogy ezen írását, subscriptioiát annál inkább meg erősítené, legiobb korában, leg szebb ideieiben, mind ezeket halálával meg is pöczétölte, s-eggyütt meg mutatta, hogy mind az embernek élete, s-mind a mi ötöt e világon gyönyörködhetteti, valami annak

C

nak

nak kedvét töltheti, nem más, hanem az előb emlétet Sz. Irás bizonytása szerént el mulando álom, vagy árnyék; szároz fa levél, vagy mezei virág; gyöngye szellő, vagy reggeli harmat, melyekben semmi állondóság nintsen; mivel mind a Világnak pompás dichösége, s-mind az embernek élete, mint a sebessen folyó vizek (melyeket régi uri cimmeses paiszán viselt) meg gátolhatatlanul el folynak, s-hirtelen el enyésznek.

A mely sebessen folyó, és meg gátolhatatlanul el siető, s-hirtelen elenyésző vizeket, midőn én, a föl vetigék szerént ennyiszor emlegetem, s-e világnak minden dichöségét, és ebben az embernek rövid életét azokhoz hasonlítottam, senki azt ne gondolja az én k: Halgatoim közül, hogy én az embert, és ezzel együtt az előttünk le-tétetett Tekéntetes Magyarokeréki Groff Erdődy Sándort, olly boldogtalannak, olly szerenczétlennek álétsem, hogy az ember évilágnak hirtelen el mulando dichöségével, és az önön maga rövid életével tellyeséggel el fogyon, és annak minden dichösége, a sebessen folyó vizekkel együtt el enyészék, s-a földnek telhetetlen sötét gyomrában befzállyon: mivel úgy tudom én, s-minnyá-unknak is hütünk ágozattya, azt tarttja, hogy valamint é világ dichöségének, és ennek ágyarló testnek, a változás, és hallandóság; úgy az ember

löl.

lölkének, mely az embernek leg iobb részének neveztetik, az halhatatlanság, s-örökkén megmaradás éppen tulajdonsága, s-Istentől belé otatott természeti, hogy örökkön meg maradjon. Innend az előb emlétet bölcsh Afzfóni állat is, minekutánna a föl vet igékben az ember életét, a sebessen folyó vizekhez hasonlítottta, ő is világossan meg valya, minémő értelemben legyen, az embernek lölkö felől, midőn keserves szava-it igyifejezi bé, (a) *veruntamen non vult Deus perire animam*, hogy ha szintén az embernek élete hasonló is az el folyó vizekhez, de a lölköt Isten el veszni nem engedi. Azért én is, csak azt akarom mind ezekből ki hoznom, azt akarom egyedül mind ezekkel álétanom, hogy minden szépség, ékeség, erő, dichőség, hatalom, és biródalom, és valami ezen a világon nagynak láttatik, az embernek életével együtt el fogy, és hirtelen el enyészik, és mind ezekben semmi örökös állandóság, s-meg maradás nem találtatik, hanem csak egyedül a dichöséges czelekédetek, melyeket a szép faradság nemz; a io hirnév, melyet a io erkölch, Isteni félelem s-iambor élet szerez, és ékesét; egyedül mondám csak ezek maradnak meg, és örökké fen tartatnak.

Igen szépen láttatik énnékem mind ezeket az Istennek bölchesége, bölcsh Salamon által bizony-

C 2

nyé-

nyétani, á ki minek-utánna, á világnak minden pompás dichőségét, és ebben az embernek rövid életét hivságnak mondotta, és nevezte volna, ezekről másképpen elmélkedik azt mongya: (a) *Melius est nomen bonum, quam divitia multa.* lobb á io hir név, mint á fok kénch, és gazdagság; okát adgya, midön toáb menván int minnyáiunkat: (b) *Curam habe de bono nomine, hoc enim magis permanebit tibi, quam mille thesauri pretiosi, & magni; bona vita numerus dierum: bonum autem nomen permanebit in ævum.* Tehát gondod légyen á io hirnévre, mert á néked inkább meg marad, inkább meg tartatik, mint á fok ezer drágo kénch, és gazdagság. toáb mégycn ugyan itt, s-azzal fejezi bé mondását: á io élet napiainak számo vagyon, á io hir név pedig örökké meg marad. Mely Sz. Lélek szavairul elmélkedvén Emmanuel Naxéra elmés sz: Irás magyarázó Doktor *Vanitas Vanitatum, & omnia vanitas, præter laudabilem virtutem, memoriam pulchram, & nomen bonum*, mindenek hivságnak hivsági, á dicséretes io czelekedetek, á szép emlékezet, és á io hir néven kívül, okát adgya mondásának, *quia hæc sola permanent*, mivel egyedül á dicséretes io czelekedetek, á szép emlékezet, és io hir név örökké valok, örökkön meg maradandók. Mellyeket sem á hoszu Időnek erős uftroma meg nem gyözhet, sem á fok száz esztendőnek régi iré-

(a) *Prov.* (b) *Eccles.* 41.

gy

gy foga meg nem rághat, meg nem emészthet, söt midön á fok kénchet, és gazdagságot, á képfarago mesterségével föl ékeséttetett Epitáfionokat, föl fügeztet Zázlokat, á kemény márvánkő, és fenyves réz koporsókat, s-azoknak minden ékecségét, á hoszu üdönek, és fok száz esztendőnek kemény atzél foga meg rágia, meg emésti, még akkor is, az Istenes étellel, szép erkölchel nyert io hirt, nevet, el nem fogyathattya. Mivel toáb is elmélkedik ezen Sz. irás magyarázó Doktor, á ki istenes életben, és io erkölchben foglalatoskodik, és az erős ioszagos czelekedeteket élteben gyakorolja, s-ezekkel magának szép hirt nevet szerez, az nem csak á yelen valoknak, de á fok száz esztendők mulva következendőknek is, io emlékezetét, irva hadgya, szüntelen hirdeti, s-örökkön prædikálja.

Demi házna nékem mind ezekben élmémet toáb farsztanom, és ezekkel az idegen, s-mészünend hozot sententiákkal az én K: H: terhelvén álétanom, hogy midön mindenek el mulnak, mindenek üdövel meg emésztenek, s-csak nem örök feledékenségbe mennek: még akkor is az istenes czelekedetekkel, szép erkölctel, és dicséretes fáradsággal szerzet hir név, s-emlékezet él, és egyedül ezek örökkén fön is maradnak, soha el nem fogynak, meg nem emésztenek soha.

Mi házna mondam nékem mind ezeket, ezek-

kel az idegen sententiakkal álétanom, próbálnom, hol orvilágos példánk mind ezekre, az előttünk fekvő Tekéntetes Groff Ur, mind maga, s-mind Országunkban meg gyökerezett, és mind édes Véreibben, s-mind dichőséges hírében nevében, nagyon ki teriedet méltóságos uri Familiája, á ki-ben: noha fok száz esztendőktől fogva az irégy Halál meg akarván mutatni, hogy mindenek az ember életével együtt ezen á világon hivságnak hivsági; midőn ebből á méltóságos Famiáliából fokakat ártatlan gyöngé korokban, másokat virágzó iffiúságokban, némellyeket leg iobb, leg erősebb ideiekben, végre fokakat meg éret io vénségekben ki metset, ki szagatott, és nem csak maga szokot fegyverével, de fokszor pogány ellenségnek is éles kargyával ellene támadván, mint á folyó Vizeket, úgy ennek á méltóságos Famiáliának uri Fiait á földnek telhetetlen gyomrába befállátá, be-foltatá: de ugyan ezzel az ő irégységével, s-kegyetlenségével, mind eddig is szerét, nem teheré, hogy ezen méltóságos Famiáliának régi szép maga viselésével, fok dicséretes cszelekedetivel nyert, s-szerzet híret, nevét, el olthatná, feledékenségre vihetné. Sőt ezen irégy, és kegyetlen halál, mind maga kegyetlenségével, mind á pogány ellenségnek fegyverével, ezen Famiáliának io híret nevelte, és nevét nagyobb dicsőségre

hőségre emelte, midőn Fiainak io magok viselését, mind hazánkba, s-mind hazánk kívül erős viselt, dolgait, cszelekedetét, holtok után is, nem csak fokoknak szívében oytotta, de mind Országunkban, mind más külső Tartományokban földiedzette, s-örök emlékezetre írva hatta.

Mert hogy most ne szóllyak ennek á Tekéntetes Uri Famiáliának még régen, és ez előtt fok száz esztendővel Scythiából ki iőt eleiről, ki nem olvasta, avagy leg alább ki nem hallotta híret, ama io emlékezetű régi Erdődy Bakach Pálnak, á ki ezt az uri Famiáliát ez előtt egynéhány száz esztendővel, mind dicséretes maga viselésével, s-mind négy nevezetes Fiainak, ugymint: második Erdődy Bakach Pálnak, kitől á dichőséges Pálffy Famiália eredetet vet: Erdődy Bakach Simonnak, Besprémi, és annak-utánna Zágrábi Püspöknek: Erdődy Bakach Tamásnak, elsőben Győri, az után Egri Püspöknek, Magyar Ország Kancelláriusának, az után Esztergami Erseknek, végre tíz voxal Romai Páposágra valasztot Cardinálnak, és Constantinapoli Patriárkának: Erdődy Bakach Péternek, á ki az előttünk le tétetett uri személynék igen régi, szintén hatodik öreg ösű volt. Ki nem olvasta, avagy leg alább ki nem hallotta mondám, Erdődy Bakach Pálnak, á ki ez előtt egynéhány száz esztendővel mind dicséretes

séretes maga viselésével, s-mind ezen elő számlált négy nevezetes Uri Fiának szép istenes nevelésével, ezt az Uri Famiát nem kistiny világoságra, nem kevés dichőségre hozta.

Melly Uri Famiának illy világoságra hozot dichőséget ki nem tudgya, mint nevelte annak-utána az ű Fia első Erdödy Péter, és ennek dichőséges Fia második Erdödy Péter, Lajos királynak kedves Embere, á ki, hogy annál nagyobb dichőségre vinnézt á tekintetes uri Famiát, Lako néven bémenvén Velenczében, ott is megmutatta, minémű dichőséges légyen az Erdödy Ház, melyet midőn ő egy felől az Idegen Tartományokon, szintén á tengeren is tul, ezzel á tekintetes titulussal ékesét: Comes Petrus ab Erdöd, Nobilis Venerus; s-más felől maga helet Országunkban hadgya uri tekintetes Fiát, harmadik Groff Erdödy Bakach Pétert, nem csak Famiájának, de hazánk is nem kistiny dichőségére: á ki annak-utána Attya nevét úgy változtatta meg, hogy nagyobb fényességet adna hozzá, áma nagy titulussal: Comes Erdödy de Magyarokerék, Comes perpetuus Montis Claudy; hogy már nem Erdödy Bakach Péter, hanem Magyarokeréki Erdödy Péter, Monozlo Hegyének örökös fő Ispánnya. Mely harmadik Groff Erdödy Péter io maga viselésére, és örök emlékezetet érdemlő viselt dol-

dolgaira nézve, első Ferdinánd Romai Császártul, és koronás királunktul, nem csak Horvát, országi Bánsággal, avagy Vice királsággal föl tisztelteték, de annakutána Maximilianus kedves Embere, és titkos Tanácsza lévén, mind á két fölséges Czászárnak, és koronás királunknak iobbkariának nevezeték; mely nevezetnek yelét Uri czimmeres Paifsánnis, ennek á tekintetes Famiának (noha mások másképpen magyarázzák) világossan eszünkbe vehettyük, midőn á röpülésre ki teriesztet nagy Szárnyu Sás mellett egy felől á Zazlos, más felől á hegyes törös kezeket láttyuk, és szemléllyük.

Melly méltóságos harmadik Groff Erdödy Péter után, ki nem hallotta hírét, ama Pogányságot rettentő Magyar Herkulesnek, ezen emlétet Groff Erdödy Péter, azon méltóságos titulussal, tisztel, Bánsággal fölekesettetet édes Fiának, második Groff Erdödy Thamásnak; á kirül talánd illendöb volna halgatnom, hogy nem mind e rövid orában keveset szollanom. De ha szintén én halgatok is, szoll, s-meg mondgya ki volt, ama szegény árvahadot Hazánk, nem csak iavait, de vétét szomiuhozo pogány ellenségnek föl fualkodot kegyetlen Vezére Ferhates, midőn együtt azon panaszkodik, hogy soha nagyobb kárt nem vallot hírében, senkitül nagyobb kárt nem szenvedet

vedet dichőségében, mint ettül, édes hazánknak dichőséges Baynokiátul Groff Erdödy Tamástul. Többet mondana, ha á Kupa Vize száíát meg nem töltöttö, s-karomkodo nyelvét el nem burétotta volna Hasán Basá, á ki meg szálván Sziszerket, s-annak mezeiét (a kik leg kevesebnek számláltak 25. ezered magával, mivel, némellyek Istvánfival együtt 40. ezernél is többnek iriák) tellyességgel elburéttya; mellyet még elővel eszébe vévén ezen Hazánknak emléter Vitéz Baynakia, mindfafi, s-mind szarvasi szerénsséggel (kiket Paissánn szemléünk) csak 8. ezered magával, az ár. Viz modgyára ki-öntöt pogánsággal szemben szál, meg ütközik, és 12. ezer Pogánságnak romlásával, s-magának Hasán Basának utolsó veszedelmével, halálával győzedelmessen vissza tér.

Kinek illy szép győzedelme, és annak-utánna egynéhány esztendőkkal istenes halála után, ki nem hallotta, ki nem tudgya io hirét, ama méltóságos Groff Erdödy Zidmondnak, ezen emléter Magyar Hercules Groff Erdödy Tamásnak szerelmes Fiának, előb emléter harmadik Groff Erdödy Péternek pedig Unokáinak, á ki mind á ketőnek ugy követte nyomdokát, hogy velek együtt hasonlo méltóságos tisztet, nemes Horvát országi Bánságot érdemlene. Kinek midőn egy felől maga io viselését, bátor szívét, szép Vitéssé-

gét

gét emlegeti nemes Horvát Ország, más felől szép erköltsét, istenes életét, szép áhétatofságát hirdeti, predikállyá, nem csak á Jesus-Társaságának Zágrábi ékes Temploma, mellyet nem csak drága, perfsai szőnyeggekkel, kárpitokkal, de nagy költségű hét ezer forént érü Oltáral föl ékesétet; nem csak ez mondam az Istennek hires Temploma, de ezzel együtt amahires klánecy Sz. Ferencz klastroma, és ékes Temploma, mellyet, Istennek tiszteletire, magának testi temető nyugodalmára, lölkének örök könnyebségére, méltóságos Fámiliájának pedig nē kitfny dichőségének ki teriesztésére, temerdeki költséggel föl épete, ennek á méltóságos Urnak istenes életet, szép áhétatofságát hirdeti, és prädikállyá.

Melly méltóságos Fámiliának, így már ki teriedet nagyobb dichőségére, o! melly örömöft én, is toáb is emlegétném s-elő hoznám első Erdödy Christofnak io maga viselését, á ki az előb emléter méltóságos harmadik Erdödy Péternek, nemes Horvát Országi Bánnak unokáia, Erdödy Tamásnak hasonlo méltóságos Bánnak Fia, Erdödy Zidmondnak, ugyan azon méltóságos tisztben levőnek egy test-vér attyafia, az előtünk leteteter Uri Vérnek pedig nagy Attyalévén, semmiben az ő méltóságos Eleinek dicséretitül el nem távozot.

Örömöft elől hoznám első Erdödy

D 2

Far-

Farkasnak orofzlány ereiét, bátor szivét, á ki Jásfenocznál á Pogányságot csak ötöd magával meg futamtatta, táborát föl verte, és ellenségének ragadmánnyával, prädáyával alatta valoit, gazdagította. Örömost emlegetném második Groff Erdödy Farkasnak Sasi, szarvasi szerénységét, és á pogány ellenség ellen bátor czelekedetét, á ki szerelmes Hazáia s-édes Nemzete mellett, Kanisa alatt négy halálos sebeibül ki buzduult vérével, mint anny pirossan ragyago, s-fényeskedő négy Czillaggal (kiket Uri paitsánn visel ez á méltóságos Erdödy Ház) Fámiliáit toáb is ékesítette, s-eggyütt meg is bizonyította, hogy sem á szerény szarvasokat, sebessen röpülő Sasokat, sem á festet Zázloval, s-ki vont hegyes törrel föl ékesítettet kezeket, sem á magas Hegyeket, és á győzedelmre ősztönöző tornyos kapukat, koronákat, Czillagokat haszontalan soha nem viselte, s-nem is viseli á Tekéntetes Erdödy Familia. Végre örömost elő hoznám Groff Erdödy Györgynek rendes, és istenes maga viselését, mind Országunkban s-mind Országunkkivöl meg mutatot, bizonyítot szép elméiét, bölcheségét, ritka tudományát, melyre nézve harmadik Ferdinánd fölséges Czászár, és koronás kiralyunktul szép tisztekkal, végre tanáczi méltosággal föl ékesítették, á ki az előb emlétet méltóságos harmadik

Groff

Groff Erdödy Péternek nagy Unokáia, méltóságos Groff Erdödy Tamásnak valóságos Unokáia, méltóságos első Groff Erdödy Christofnak édes Fia, az előtünk be buréttatot Uri személynek pedig szerelmes Attya volt.

Örömost mondam s-oh mely, sziveszen is ennek á méltóságos Háznak több efféle, istenes erkölchü, szörény, és bátor szüvü tekéntetes Fiait toáb is emlegetném, és bőcb szová azoknak szép czelekedetét, örök emlékezetet érdemlő erős viselt dolgait elő hoznám, elő számlálnám, előbi mondálmát erősítvén meg bizonyítanám hogy noha az irégy halál, ezen á méltóságos Fámilián sok száz éftendőktül foghva kegyetlenkedet, midőn ennek tekéntetes fiait, Uri véreit, mint á sebessen folyo Vizeket, mind maga szokot fegyverével, s-mind pedig pogány ellenségnek kardgyával, á telhetetlen földnek gyomrában bé enyészttette; de ezzel az ő io hireket, neveket, istenes magok viselésével nyert, és sok izbéli erős viselt dolgokkal szerzet dichőségét, el nem reythette, el nem remethette. Többet meg is mondom effélét, mind ennek á méltóságos Fámiliának dicséretire, s-mind előbeni szavaimnak nagyobb erőségére elő hoznék, elő számlálnék, ha az előtünk fekvő Tekéntetes Magyarokérki Groff Erdödy Sándornak io maga viselése, iste-

D 3 nes

nes élete nem intene, és mind élteben, s-mind életének végén, Istenhez szép készülete nem biztatna, hogy a melly io erkölchöt, s-örök emlékezetet érdemlő io hirt nevet nagy fáradsággal másokban keresek, mind közellyeb, s-mind kevésbé munkával ő benne föl találom. Mivel noha ezen közönséges életünk ellensége a hálál, ő rayta is erőt vet, és legiobb életében, leg frisseb idejében, leg sebb, s csak szintén 37. esztendő korában, hogy az ember életének bizonytalan voltát, és e világi dichőségnek elmulado hivságát ő raita is meg bizonynyétaná, ebből a tekéntetes Fámiliából, ebből a méltóságos Erdödy Házbul ki metsette, de ezzel sem Fámiliájának, sem önön magának io hírét, nevét, istenes maga viselését, szép ioszágos czelekedetét, örök emlékezetet érdemlő dicséretit meg nem szértette, szemünk elől el nem ennyéztette.

Kihez képest bár ne szollyak én az ő szép, gyors elméiérül, gyermekségétül fogva a Deáki tudományban, a külömkülmféle idegen nyelveknek gyors meg tanulásában (mellyet (a) Sz. Pál az Istennek töb szép aiándéki köziben számlál) nyert dicséretirül, rendes, és okos maga viselésérül, mellyért mostani fölséges királunk, nem csak Varasd Varmegyének fő Ispánságában meg erősített, de maga titkos Házainak aranyas kulczával,

(a) 1. Corinthe. 12.

zával komornikságával föl is tisztelt: bár ne szollyak Istenhez és a Boldogságos Szüzhez mutator fok szép a hétatofságirul, edes Hazáiához, szerelmes Nemzetéhez, és annak oltalmazoihoz fok izbéli mutatot szeretettirül: bár ne szollyak mondám mindezekrül, s-ezekhez hasonlo szép czelekedettirül, mivel fokban tугyátok, sőt a Sz. Irásnak ama mondása szerént, (a) *Vidistis Virum velocem in opere suo.* Láttatok a szerény férfiat, láttatok a Tekéntetes Magyarokeréki Groff Erdödy Sándort az ő szép czelekedetiben: láttatok melly szerény, melly rendes az ő dolgaiban, melly fáradhatatlan a régi ieles történt dolgoknak olvasásában, melly okos a tanác-adásban. Láttatok melly fok szép szándékokkal, igyekezetekkel tellyes, mind régi szabadságában, s-mind széles határiban meg szértődöt, meg szoréttatot edes Hazájának orvoszlásában, mellyet ha az idő, és alkalmazatofsághozot volna, czelekedetivel is nem csak Viz-Várnál, és Kanisa alatt meg mutatot volna, de annakutána is mindenkor kész volt meg bizonynyétani, s-idövel, ha az irigy hálál ennyre nem fietet volna, meg is mutatta volna, hogy nem pusztán, s-nem haszontalan viselte a tekéntetes Erdödy Nevet.

A ki tudván e mellet a io szándék s-igyekezet mellet,

(a) Proverb. 22.

ne mellet, azt is, hogy *pietas ad omnia utilis* mind ezek-
 ele nek, és más illy dicséretes dolgoknak szerenczés
 tat végben vitelére kívántatik, és igen szükséges az
 kez ahétatóság. Láttatok az ő szokot mindennapi
 ma imádságiban, Istenes áhétatóságiban, mind
 seb uton, mind uri-lakohaleiben melly szerény, melly
 ha szorgalmatos, melly fáradhatatlan volt, midőn,
 ray minden dolgai előtt, térden álva magát, s-min-
 ide den dolgait Istennek aianlván, ő a Boldogságos
 dö Szűznek koronáit, avagy Olvasóit (mind régi
 lan igaz Magyar Vért) minden nap el végezte; ő szá-
 gát mos, esztendőktől fogva akarattya szerént, a
 tes szent Misét el nem mulatta: melly szép Istenes
 bul áhétatóságát, hogy annál bizonyosabban gyako-
 ön rolhatná, maga mellet szüntelen, szakadatlan egy-
 les házi, és szerzetes Embereket tartván, gyakorta
 tet mondotta: ha valamely nap ő Misét nem hal-
 mi gatna, azt a napot igen szerenczétlen napnak tar-
 tana. ő a Boldogságos szűznek minden Böytit,
 ors avagy minden Unnepének estét esztendőt által Víz-
 do zel, és kennyérrel böytöltö, és azokon a napo-
 nel kon szép ahétatos imádsági mellet, mindenkor
 az böven alamiználkodott, és szegennyeket ruhá-
 ny zott; tudván ama Sz. Tobiás mondasát: (a) *Bona*
 sei *est oratio cum jejunio*, *et elemosyna* io az imádság
 cs a böytöléssel, és alamiználkodással; azt is tudván
 erc hogy

(a) *Tob. 12.*

(a)

hogy mind ezek, s-mind ezekhez hasonlo szép
 iofzágos czelekedetek igen gyümölcstelenek, ha
 ember mind végig ezeknek gyakorlásában meg
 nem marad, üdvözétönknek ama szép mondása,
 szerént: (a) *Qui perseveraverit usq. in finem, hic sal-*
vus erit, a ki mind végig áthatatósan az el kez-
 det ionak gyakorlásában meg marad, egyedül az
 koronáztatik meg.

Kihez képest, nem csak friss egészséges korá-
 ban, de akár minémü nyavaláiában, sőt utolsó
 halálos betegségében is, mind ezeknek gyakor-
 lásátul, meg nem szünt, el nem távozot. Innen
 utolsó fulyos, és igen nehéz betegségében vévén
 eszében, hogy Isten ő Sz. Fölsége ő fölöle más vé-
 gezésben vagyon, és a kit világi fölséges királlyá,
 Országának több uri nemes Fiai között királi leve-
 le által hivatott, az ő mennyei királlyá illy fulyos,
 és nehéz betegsége által maga eleibe akaria szol-
 létani, leg otton minden világi pompás készüle-
 tit fére hagyván, és arrul minden toáb valo gon-
 dolkodását elméiéből eppen ki rekesztvén, sokkal
 nagyobb, sokkal dicséretesb készülthez fog, tud-
 ván, hogy meñel nagyobb az ő mennyei királlyának
 parancsolattya földi királlyának parancsolattyanál,
 s-mennél méltóságosb, s-fölségesb személlye, an-
 nál nagyobb készületet, nagyobb lölki ékességet ki-
 E ván

(a) *Matth. 10.*

ván az ő szolgálban. Azért sok szép áhétatos imádsági, és buzgó könnyörgési után, gyónását maga kezeivel le írta, és nagy szübbeli töredel mességgel bűneit meg valván, a Sz. Missetalat (mellyet mind enni betegségében is mind eddig el nem mulatot) meg áldozván, ezen örök emlékezetet, érdemlő szokkal, a királi Profétával Sz. Dáviddal Istennek aianlya magát: kész Uram az én szívem, kész vagyok mindenekre, valamit Uram velem akarsz czelekednyi, légyen a te akaratod, és rendelésed szerént.

Melly istenes, s-örök emlékezetet érdemlő szavai után, vévén észében, hogy minekelőtő, az ő mennyei királyával, az ő meg válto Urával szemben légyen, a mi életünknek közönséges ellenségével a Halállal szemben köl szallanyi, utolsó bayt kölletik vinya, az utolsó Sz. kenetet, hogy annál győzedelmesebb lehessen, kezdi ohaitanyi, és kívánnyi, mellyben midőn részefül, és azzal szokot Cæremonia szerént él, minden ott lévő imádságokra, könnyörgésekre, és az után következő Litániákra, maga élő nyelvével meg felel; melly után illy szép, és Istenes készülettal nagy bátrán halálos tusakodását, és bayvivását közt, Pünkösdi Havának 18. napián, dél után egy, és két óra közt 37. esztendő korában Isteneffen, más sokaknak, hiv szolgainak, iámbor szomszédinak, Uri

Uri méltóságos Attyafiainak szánakodására, de szernelmes Házas-Társának, neveletlen Arvának nagy keserűségére, ez árnyék Világból ki mulik, és a sebesen folyó vizekkel, minnyáiunk szemé elől el enyészik.

Melly sebesen el folyó vizekkel, még minnek előtő tellyeségeffen a földnek sötét gyomrában be szállyon, noha a kegyetlen Halálnak kemény régulája ötet halgatásra kinszeréti, mindazonáltal, mivel ezen siető irégy halál, hogy töled vég bucziát vegye, éltében nem engette. Tégedet legelsőben is, a honnéd ez a tekintetes Uri Vérceretit vette, tégedet szegény árvahadot Házának mind enny szorongatási kőst-is, mint a Pálmafa nagyon fölnevelkedet, és dicséreteffen. Magyar, és Horváth Országban, Dunántul, és Dunán innen szelesse ki teriedet, mint két ágon lévő méltóságos Fámilia. Tégedet méltóságos Erdődy, és Pálffy, az egy külömböztető néven kívül, egy dichőséges Fámilia. Tégedet méltóságos Groff Battyány, és Trákosztyáni Dráskovich Ház, kiknek gyökeréből származot, titeket mondám, mind enny méltóságos Fámiliákból, és dichőséges Házokból eredetet vet Uri Attyafiai, ha nehéz néven nem veszitek, meg szöllét, és mivel éltében vég bucziát nem vehette, most vég bucziát vesz, s-azt mondgya: *Ecce quomo-*

ne *domorimur*, *Et quasi aqua dilabimur interram*, imé
 ele minnyáian mint halunk meg, és mint a Vizek a
 rat földbe el folyunk, és minden dichőség, kénecz, és
 kez gazdagság, erő, szépség, és birodalom nem más,
 ma hanem a Bölchnek előbbi mondása szerént; *Vanitas vanitatum*, *Et omnia vanitas* hivságnak hivsá-
 seb ga, és mindenek csak el mulando hivság; mert
 ha minden dichőség, kénecz, és gazdagság, erő, szép-
 ray ság, és nagy birodalom, valami kedvét töltheti,
 ide valami gyönyörködhetterti Embert ezen a Vilá-
 dö gon, idővel mind el mulnak, feledékenségbe
 lan mennek, semmivé lesznek, az egy io erkölchön
 gát kívül, mellyet az Isteni félelem ékesét, hivság-
 tes nak hivsága, és mindenek el mulando hivságok
 bu az egy io hir néven kívül, mellyet a szép ioszá-
 ön gos-czelekedet, és az erős viselt dolgok szerez-
 les nek, és készítenek. Azért *si sola virtus perennat*,
 tet *Et cum bono nomine post funera vivit*, ha csak egye-
 mi dül a io erkölch, a io czelekedet, dichéretes szép
 or hir név marad meg, hogy örökkén éllyen, min-
 do denek fölöt, mindenek elöt, hogy örökkén él-
 ne heffetek, egyedül csak azt keressétek.

az Azomban tégedet is Tekéntetes, és Méltó-
 ny ságos Attya helet valo Uri Attya, tégedet Tekén-
 sé tetes Groff Csáky István, Császázár, és koronás-
 cs király Urunk ö Fölsége Tanátza, ne bánd, ha
 er mind enni országos gondaid köszt megfözlét,
 s-attra

arra kér, hogy valamennyfzer az ő utolsó kefer-
 ves buczuzo szavairul, (mellyekkel szerelmes-
 Házastársát, neveletlen Arvaival egygyütt Testa-
 mentomban néked hatta, s-más Testamentomot
 sem akart tenni) meg emlékezel, és azoknak
 atyai szeretetedtül viseltetvén, szorgalmatos-
 gondgyokat viseled, ő rola se felekezze, hanem
 leg aláb egy örök nyugodalmat kíváno szoval, ő
 rola is emlékezzel.

Tégedet pedig kedves Házastársa, Tekénte-
 tes Groff Csáky Christina, tudván, hogy men-
 nél nagyobb örömet, és szübbeli vigasztalást szer-
 zet volt ez elöt 12. esztendővel, Sz. Jakab Havá-
 nak 18. napián, Uri lako-helyedben első koszon-
 tésével, annál nagyobb keferüséget, annál nagy-
 ob szomorúságot hozot Pünkösdi Havának ha-
 sonlo 18. napián utolsó vég buczuzásával, s-ma-
 yd mayd még nagyobát szerez Sz. Andras Ha-
 vának még is hasonlo 18. napián sötét hayléká-
 ban bészállásával. Tudván, hogy a melly Pün-
 kösd Hava masokat vigasztalni, és örvendeztetni
 szokot, tégedet meg keferétett, és a melly hol-
 nap masoknak virágokkal kedveskedet, tégedet,
 kedves Virágodtul meg fosztot. Tudván minde-
 zekért, melly nehéz töle meg válásod, kivel
 isteneffen, nem csak lölködnék nyugodalmára,
 de minden Istenes Házafoknak szép, igen ritka-
 E 3 példái-

ne példáiára közel 12. esztendeig éltél : meg eléged-
 éle vén eddig valo nagy keferüséggeddel , mivel toáb
 tat már szomorétani nem akar ugyan szorongatta-
 kez tik Sz. Jobbal , és á mit ő maga felöl mond , te fe-
 ma löled mondgya : (a) *Quid faciam ? si locutus fuero*
 seb *non quiescet dolor tuus , si tacuero non recedet à te* , mit
 ha czelekedgyem? ha szollani kezdek meg nem szünik
 ray fáidalmad , ha halgatok , az én raitam valo keferü-
 id séged el nem távozik te töled. Mert ugy látom én,
 dö hogy noha á halál engemet azö Vizeivel el buré-
 lan tot , és á sebessen folyo vizekkel , az én életemet el
 gá foltatta , de azomban , á mint Salamon az ö Jegye-
 tes főrül szol : (b) *Aqua multa non potuerunt extinguere*
 bu *charitatem , nec flumina obruerunt illam* , ezek á fok vi-
 ön zek á te hozám - valo igaz tiszta szeretetedet meg
 les nem olthatták , sem ezek á sebessen folyo Vizek el
 ter nem buréthatták ; mivel ezen régi tiszta szereteted-
 mi tül viseltetvén , mind enni hoszu üdötül fogva ke-
 or ferves házodbul , szomoru gyászal be buréttatot
 do haylékodbul ki nem iövé , nem csak magad Iste-
 ne buzgo imádságiddal , de fok iámbor , Isten-
 ne félö Egyháziak , és Szerzeteszek könyörgésével , és
 az Sz. Aldozatival késértel s-könyebbéttettél. Azért
 ny toáb már az ö halálán ne kefereggy , mert noha
 sé ütet szemed elől á Halál el ragadta , de ezzel á mint
 cs Sirák Fia szol , tellyességel életét el nem fogyat-
 er ta,

(a) Job. 16. (b) Cant. 8.

ta mivel : (a) *Mortuus est , & quasi non esset mortuus ,*
similem enim sibi post se reliquit filium , meg holt , és
 mint ha meg sem holt volna , mert magához
 hasonlo Fiát hadta utanna ; Meg holt ugyan á te ,
 Tekéntetes Erdödy Sándorod is , de mint ha meg
 sem holt volna , mert nem csak Nevét viselő , de
 szép indulattyát , szerény elméjét , okoságát kö-
 vető Fiát , Tekéntetes Erdödy Sándort hadta ,
 utanna nem ktsin vigasztalásodra. Ne kefereg-
 gy , mert noha azö testi életét szemed elől á vi-
 zekkel el folytatta keferüséggedre , de ezzel azö löl-
 ki életén semmi uttal erő nem vehetet , hanem
 csak azt czelekedte , hogy azö Ura Istene szeme
 előt , azokkal á vizekkel , á kik az egek fölöt van-
 nak , mellyeket Sz. János szavaibul sok népeknek
 meg számlálhatatlan Szentek szereginek nevez
 Summontius , örökkén dicsérie , és vég nélkül ma-
 gasztallya ,

Holot midőn ő Istenét dicséri , és magasz-
 tallya , ah ! te rolad , mint kedves Fiáru sem felet-
 kezik , Tekéntetes Groff Erdödy Sándor , hanem
 tegedet is á Bölch szavával meg szollét azt mond-
 gya : (b) *Fili mi , custodi sermones meos , & precepta*
mea reconde tibi , serva legem meam , quasi pupillam
oculi tui , scribe illam in tabulis cordis tui , édes Fiam ,
 az én beszédimet meg tartsd , és az én paranc-
 solati-

(a) Eccles. 30. (b) Prov. 4.

ne P folatimat, mellyeket éltében tőlem hallottál,
 éle v mint a szemed fényét meg őrizzed, ird azokat
 tat n a te szived tábláiara: félljed az Istent, mert min-
 ke ti den bölcseségnek kezdete az Isteni felelem; mel-
 m le ly után félljed a te szerelmes Anyádat, és őtet
 seb ne meg bősülvén soha haragra, bozura ne geri-
 ha c eszed; mivel Fiam azon kívül, a mit mond a Sz.
 raj fá Lélek: (a) *Maledictus ille à Deo, qui exasperat Ma-*
 id se *trēm suam*, atkozot az a Fiu az Istentől, a ki az ő
 dö h Annyát meg keszeréti; azon Sz. Lelek rettentő a
 lar te Fiakat, *Benedictio Patris firmat domos filiorum, ma-*
 gá fe *ledictio autem Matris eradicat fundamenta*. Vala-
 tes fé mint az Atyai áldás meg erőséti a fiak házait, u-
 bu ch gy az anyai átok ki rontya azoknak fundamento-
 ön ze mit. Végre rolam se felelkezzél, hogy ne csak
 les ne nevedben, hanem io erkölchődben, Istenes ma-
 ter ne gad viselésében, rendes szép czelekedetidben, té-
 m tü kéntetes uri Atyádfiai közt toab is élhessek. Mi-
 se vel ugy láttom én, hogy a Fiak io czelekedeti, az
 or ha attyok io emlékezetit meg halni nem engedik; sőt
 dö ne midőn azoknak emlékezetekre föl szegezett ékes
 ne fé Epitafiomokat, föl fügesszet fényes Zázlokat,
 az Sz a hoszu üdő meg homályoséttya, meg rongyol-
 ny to lya, akkor a io Fiaknak dicséretes czelekedeti a-
 sé üt zokat isménd meg uyiéttak, és midőn az Attyok-
 cs Si nak io hireket a fok száz esztendő feledékenséggel
 er

(a) (a) *Eccles. 3.*

gel el temeti, akkor a Fiaknak io magok viselése,
 uyia életre hozza, s-meg elevenéti.

Végre ti minnyáian k: Halgatoim, a kik ennek a
 Tekéntetes Groff Urnak szomoru Tragœdiáiara,
 á mint látom nem kevesen egyben gyűltetek; ti
 hiv Szolgai és iámbor Szomszédi; ti méltóságos E-
 gyházi, és Szerzetes io Akaroi; ti több tekéntetes
 Uri attyafiai; ti minnyáian, a kik hallottátok, lát-
 tatók, hogy az embernek élete, és e világnak
 minden pompás dichősége nem más, hanem egy
 elmulando álom, egy árnyék, reggeli harmat, és
 könnyű szellő, és minden valami ezen a világon
 nagynak láttatik, nagynak neveztetik nem más
 hanem *vanitas vanitatum Omnia vanitas* hivságok
 hivsága, és mindenek el mulando hivság. Mi-
 vel mind ezeknek nem más a vége, céllya és ha-
 tára, hanem ez a keserves változás: *Omnes mori-*
mur, & quasi aqua dilabimur in terram, minnyá-
 an meg halunk, és mint a Vizek be folyunk a föld-
 be. Láttátok aztoris, hogy mindenek közt a io
 erkölchön kívül, mellyet az istenes élet ékesét,
 semmi örökköffen meg nem marad: Láttátok *sola*
Virtus perennat hogy egyedül csak a io hir név
 kit az Istenes czelekedetek, és az erős viselt dol-
 gok szereznek, örökkön fen tartatnak: Végre bölch
 Salamonnal: *Vidistis Virum velocem in opere suo* láttá-
 tok a tekéntetes Magyarokeréki Groff Erdődy
 F Sándor

ne Sándornak az ő szép czelekedetit: láttátok rendes
 életem maga viselését, mind Istenhez, mind a Boldogsá-
 tat rögös Szűzhöz szép áhétatóságit, az Istenes dolgok-
 ke. tban foglalatoságit, böytölésit, alamiználkodá-
 m. l. sit, és e mellet a mindennapi buzgo imádsági-
 seb. nban szorgalmatos ágit; végre mind ezek fölöt lat-
 ha. c. táatok aző Urához Istenéhez örök emlekezetet, s-
 ray. f. dicséretet érdemlő szép készületit, a Halállal e-
 id. s. tös bayvivását, és ez után e világbul czendeszkí-
 dö. h. mulását. Ha mind ezeket ő benne láttátok, ol-
 lar. t. vassátok toáb azon előb emlétet helen ugyan azon
 gá. f. bőlch Salamon irását, s-á mit ő az illy szerény Fer-
 tes. f. tiak felöl mondot, mondgyátok velem egygyütt a
 bu. ch. Tekéntetes Magyarokeréki Groff Erdödy Sán-
 ön. z. Jorru: *Ergo coram Regibus stabit Non erit ante igno-*
 lés. n. les tehát az ő Ura, királlyal előt fog állani, é nem
 ter. n. leszen a nemtelenek előt; hanem midön az ő
 m. ti. Irának, királlyának, és Istenének színe előt vég
 se. f. nélkül udvarol, maga is *requiescet in pace*
 or. h. v. békével fog nyugodni mind
 do. n. a. örökké Amen.
 ne. fé. I.
 az. Sz. á.
 ny. to. l.
 sé. üt. z.
 cs. Si. n.
 er. (a)
 (a)

